

Landschapskrant

Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen

www.rlva.be

Jaargang 16, nummer 2, september 2013

Fruithappening zondag 13 oktober 2013 Boomplantactie bestelbon en info

Verder in dit nummer

Tekenwedstrijd
voor kinderen

Win een gids! 2x

Mobiele fruitpers

Cursus creatief
met snoeihout

Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen werkt met subsidies van de Vlaamse Gemeenschap (Agentschap Natuur en Bos en Onroerend Erfgoed), Provincie Oost-Vlaanderen, Europa, de gemeenten Brakel, Gavere, Geraardsbergen, Herzele, Horebeke, Kluisbergen, Kruishoutem, Lierde, Maarkedal, Oudenaarde, Ronse, Sint-Lievens-Houtem, Wortegem-Petegem, Zingem, Zottegem en Zwalm.

Voorwoord

Beste lezer,

De zomer loopt op z'n eind en straks draait de natuur weer op een lager pitje. Hier bij RLVA blijven we echter actief. Boeiende activiteiten zetten onze streek in de kijker: cursussen, wandelingen, lezingen, een tekenwedstrijd, de jaarlijkse fruithappening, ...

Ook achter de schermen wordt ijverig gewerkt. Zes winnaars van onze wedstrijd speelna-tuur, nl. vijf scholen en een jeugdbeweging, werken hun plannen rond speelna-tuur verder uit, landschapsplannen worden afgewerkt voor uitvoering, knotteams worden klaargestoomd, ...

En ook jij kunt je steentje bijdragen: de intussen twintigste boomplantactie is het uitgelezen moment om fruitbomen, haagplanten, kleinfruit en ander groen aan voordelige prijs aan te schaffen. Zo maken we samen de Vlaamse Ardennen nog aantrekkelijker.

Dirk Otte
Ondervoorzitter

Jozef Dauwe
Voorzitter

FRUITHAPPENING - 13 oktober

Dé gelegenheid om kennis te maken met streekeigen fruit en streekeigen groen.

waar: 't Brauwershof, Sint-Jansplein 8, 9571 Hemelveerdegem, www.brauwershof.be

wanneer: Zondag 13 oktober van 10u tot 18u. Tenzij anders vermeld zijn alle activiteiten doorlopend.

doorlopende info over fruit, fruitbomen en streekeigen bomen en struiken:

- ontwerp je eigen boomgaard en ontdek welke rassen elkaar bestuiven
- proef van tientallen appel- en perenrassen
- laat de vruchtendeskundigen een onbekend fruitras uit jouw tuin op naam brengen (breng 3 stuks met steel mee)
- ga langs bij de boomdokter
- kom meer te weten over verwerking van en recepten met fruit en noten
- win info in over integratie van paardenweides in het landschap

bestel streekeigen bomen en struiken: we helpen je bij het maken van de juiste keuzes bij de bestelling van fruitbomen, kleinfruit, haag- en bosplantsoen

workshops, demonstraties en lezingen:

- planten en snoeien van een fruitboom: 10u30, 13u30 en 16u00 (duur: 1,5 u)
- creatief omspringen met snoeihout uit de tuin: 13u30 en 15u00 (duur: 1 u)
- doorlopende entdemo: hoe ent je één of meerdere fruitrassen op een jonge fruitboom
- lezing: "two apples a day keeps the doctor away, over het effect van de appel op de gezondheid: 15u30 (duur: 1,5 u)

wandelen:

- vrije wandeling langs trage wegen en kleine landschapselementen (6 km, 2 uur)
- gegidste wandeling over de duizendjarige geschiedenis van Hemelveerdegem: 11u00, 14u00 en 16u30 (duur: 1 u)
- Rondleiding in het paardenpension en langs de aanplantingen: 11u30, 14u00 en 17u00 (duur: 0,5 u)

boogschietinitiatie:

waan je even Willem Tell en doorklief een appel (vanaf 13u30)

doorlopende kinderactiviteiten van 10 tot 18u

expo binnen en buiten:

- alle ingezonden tekeningen van onze tekenwedstrijd te bezichtigen op de binnenkoer
- tentoonstelling "niet te missen beestjes en vruchten"
- wat leeft er in de boomgaard?: over nest-gelegenheid en nestkasten

bar: proef fruitwijnen, -bieren en -sappen en streekproducten

prijsuitreiking tekenwedstrijd:

om 16u30 worden de winnaars van de tekenwedstrijd in de bloemetjes gezet.

Meer info op

www.rlva.be/fruithappening.html

foto: B.V.

Dit jaar slaat RLVA de handen in elkaar met 't Brauwershof te Hemelveerdegem. Koen en Kirsten baten hier al drie jaar een paardenpension uit, restaureren in fases het eeuwenoude Brauwershof en hebben begin 2012 de hoeve en de paardenweides landschappelijk geïntegreerd met streekeigen bomen en struiken en een fruitboomgaard. Een plaats waar mens en paard één worden met de natuur in alle rust, dé uitgelezen plek voor een Fruithappening. Deze wordt dit jaar mee mogelijk gemaakt door de Gemeente Lierde, de Nationale Boomgardenstichting en heel wat andere partners.

MOBIELE FRUITPERS:

van 8u00 tot 18u00

Reserveren verplicht (zie pagina 4)

foto: RISD

Doe mee aan onze tekenwedstrijd en win!

Ben je tussen 3 en 12 jaar oud? Ga snel aan de slag met kleurpotloden, stiften of verf en teken je droomboomgaard, je droomappel, droompeer of fruitboom en win een leuke prijs. Kinderen tot 6 jaar kunnen ook kiezen voor het inkleuren van een kleurplaat (downloadbaar via www.rlva.be of verkrijgbaar op aanvraag).

Alle deelnemende kunstwerken kun je bewonderen op de fruihappening. Voor elke deelnemer ligt daar een leuk én een smakelijk aandenken klaar. Om 16u30 worden de winnaars bekend gemaakt. Per leeftijdscategorie (tot 6 jaar, tot 9 jaar en tot 12 jaar) worden er drie winnaars gekozen.

Kom je kunstwerk (formaat tussen A4 en A3) afgeven vóór 7 oktober op de milieudienst van je gemeente* of bij het Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen. Vermeld op de achterkant duidelijk je naam, adres, telefoonnummer, emailadres en je leeftijd. Meer informatie, het reglement, de kleurplaten en de prijzen vind je op www.rlva.be/tekenwedstrijd.html, via tekenwedstrijd@rlva.be of op het nummer 055/207265.

*Enkel bij gemeenten binnen het werkingsgebied van RLVA.

Doe mee aan de boomplantactie en kies voor streekeigen planten!

Wil je nieuwe bomen of struiken aanplanten, kies dan zeker voor **streekeigen** soorten. Daar zijn twee belangrijke redenen voor: enerzijds maken die streekeigen soorten het landschap herkenbaar. Door de juiste planten op de juiste plaats te zetten, versterk je het typische Vlaamse Ardennen landschap. Anderzijds zijn streekeigen planten goed voor meer biodiversiteit: onze dierenwereld is aangepast aan de inheemse plantensoorten. Een streekeigen boom of struik aanplanten betekent dus meer vlinders, vogels,... in je omgeving. Dat geldt ook voor (hoogstam) fruitbomen, waar onder meer wezels, steenuilen en eikelmuizen zich thuis voelen.

Bovendien bieden wij bij de boomplantactie heel wat **autochtoon plantgoed** aan. Dit zijn streekeigen planten die ook nog eens opgekweekt werden uit zaad dat hier in de streek geoogst werd. Op die manier krijg je materiaal dat beter aangepast is aan onze lokale groeiomstandigheden (klimaat, bodem, ...) en daardoor minder gevoelig is aan ziekten.

Kun je wat hulp gebruiken om de **juiste keuze** te maken?

Download op www.rlva.be/rlva_plantgids.pdf gratis onze handige plantgids, of neem een kijkje op www.plantvanhier.be, daar krijg je op basis van je woonplaats een opsomming van geschikte soorten. Ook op www.bomenwijzer.be vind je heel wat informatie. Voor landschappelijke aanplantingen of natuurinrichting op grote percelen kun je advies vragen aan één van onze medewerkers via info@rlva.be of op **055/20.72.65**.

Voor fruitbomen is het van belang om verschillende rassen van dezelfde fruitsoort in elkaars buurt te zetten met het oog op een goede bestuiving. Raadpleeg hiervoor onze bestuivingstabellen op www.rlva.be/boomplnt.html

foto: A.S.

Fruitsap puur natuur

Fruitbomen leveren al gauw een flinke oogst op. Na een tiental jaar heb je honderden kilo's fruit van een bescheiden boomgaard. Ideaal om zelf lekker en gezond fruitsap mee te (laten) maken! In de Vlaamse Ardennen en omstreken zijn er een aantal vaste locaties waar je met je fruit terecht kunt. Daarnaast zijn er ook mobiele fruitpersen die de regio aandoen. Een overzicht vind je op www.rlva.be/boomplnt.html, met per locatie de contactgegevens waar je kunt reserveren.

Je kunt de mobiele fruitpers ook bezoeken tijdens twee RLVA-activiteiten. Pas op: vooraf reserveren is verplicht! Je hebt minimaal 75 kg fruit (appels en peren) nodig. Het fruit wordt ter plaatse automatisch gewassen, gesneden, geperst, kortstondig gepasteuriseerd op minimum 80°C en verpakt in bag-in-box van vijf liter. Het proces duurt ongeveer 20 minuten. Van 8 kg fruit bekom je ongeveer 5 liter natuurtroebel sap, dat minstens 1 jaar houdbaar blijft in gesloten verpakking. Het fruit mag niet te zacht of melig zijn, hoe harder het fruit, hoe hoger het rendement aan sap.

- op **zondag 13 oktober** tijdens de fruithappening (zie pagina 2): van 8u00 tot 18u00, 't Brauwershof, Sint-Jansplein 8, 9571 Hemelveerdegem (Lierde): reserveren bij Frederik Lerouge, www.mobielefruitpers.com - info@lerougefrederic.com, 0475/26.24.80.
- op **zondag 20 oktober** tijdens de ontdekkingsdag in de Maarkebeekvallei: van 10u00 tot 17u00, Etikhoveplein te Maarkedal: reserveren bij Thijs Tanghe, www.mobielefruitpers.be - 050 78 11 94 of 0495 73 36 70.

foto: B.V.

Kruiden verkennen in de Vlaamse Ardennen

'Streek eigen kruiden in de kijker zetten!' Met dat doel sloegen Velt, RLVA en nog een 10-tal organisaties uit de Vlaamse Ardennen twee jaar geleden de handen in elkaar.

Onze streek heeft een rijke traditie in de kruidenteelt. Zo werd er vroeger veel Engelwortel en Roomse Kamille geteeld. Her en der zie je daar nog restanten van opduiken. En nog steeds zijn kruiden een inspiratie om culinair mee aan de slag te gaan. Zo is het Steenuilke een bier gebaseerd op Engelwortel, krijg je in B&B de Notelaar steevast een aperitief op basis van vlierbloesem geserveerd en staat er quiche met brandnetel op het menu bij B&B de Groene Weg. In de brochure 'Kruiden Verkennen in de Vlaamse Ardennen' maak je kennis met 10 streek eigen kruiden, maar ook met 10 organisaties die hun kruidengeheimen met je delen.

Wil je zelf ook meer weten over de typische kruiden van de streek? Neem dan zeker deel aan één van de vele workshops. In het najaar worden er lezingen georganiseerd. Tijdens het voorjaar vinden er wandelingen, bedrijfsbezoeken en kookworkshops plaats. Na de workshop of lezing ontvang je de brochure 'Kruiden Verkennen in de Vlaamse Ardennen'. Hierin maak je kennis met 10 streek eigen kruiden, maar ook met 10 organisaties die hun kruidengeheimen met je delen. Tot slot rolt ook de kruidenkalender met teelt- en keukentips dra van de drukpers. Beide publicaties zijn vanaf oktober ook te verkrijgen bij de partners van het project. Benieuwd? De lezingen dit najaar vinden plaats op: 23 november, 19u30 in het Wijkcentrum te Ronse, op 29 november, 19u30 in de Kaaihoeve in Zwalm en op 13 december, 20u in de parochiezaal van Overboelare. Alle info vind je op www.facebook.com/kruidenverkennenindevlaamseardennen (ook toegankelijk voor niet-facebook gebruikers).

Leaderproject mogelijk dankzij het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland.

BESTELBON BOOMPLANTACTIE 2013

Stuur de volledig ingevulde bestelbon terug voor 22 oktober.

Bij deze 20ste editie van de boomplantactie kan je opnieuw streekeigen bomen en struiken, klimplanten, kleinfruit en fruitbomen bestellen.

Bestellingen van **minder dan 250€** zijn tegen contante betaling **af te halen op zaterdag 7 december 2013** op het door jou gekozen verdeelpunt. Bestellingen van **meer dan 250€** worden in de gemeenten van het Regionaal Landschap **op vrijdag 6 december gratis aan huis geleverd, mits voorafgaande betaling**. Vanaf een aankoopssom van 500€ (excl. BTW) krijg je 5% korting. De vermelde prijzen op de bestelbon zijn inclusief 6% BTW en voor materiaal inclusief 21% BTW.

De volledig ingevulde **bestelbon voor 22 oktober 2013 terugbezorgen aan Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen, Veemarkt 27, 9600 Ronse** of **via het bestelformulier op www.rlva.be emailen naar boomplantactie@rlva.be**. Binnen de twee weken ontvang je een bevestigingsmail dat je bestelling verwerkt werd. Geef daarom onderaan je emailadres op. **Geen bevestigingsmail = geen bestelling!** Eind november krijg je dan nog een overzicht van je definitieve bestelling met details ivm afhaling, levering en betaling.

We stellen alles in het werk om je het plantgoed in goede staat te bezorgen. Wat er na de afhaling met het plantgoed gebeurt valt buiten onze verantwoordelijkheid. RLVA kan dan ook niet verantwoordelijk gesteld worden voor plantgoed dat niet aanslaat. Belangrijk is het plantgoed zo snel mogelijk aan te planten of in te kuilen, en in elk geval de wortels steeds tegen uitdroging te beschermen. Vooral bij het vervoer van de planten vanaf de afhaalplaats is het belangrijk dat de wortels windvrij liggen, bijvoorbeeld door een plastic hoes te gebruiken.

Meer planttips op www.rlva.be/boomplant.html

Overzicht bestellingen Prijzen incl. BTW	
Totaal A (streekeigen bomen & struiken)	
Totaal B (klimplanten)	
Totaal C (fruitbomen)	
Totaal D (kleinfruit)	
Totaal E (materiaal)	
Totaal	
Wenst factuur (vanaf 15 euro): ja/nee	
Indien factuur, eventueel BTW-nr	

Voorkeurplaats voor afhaling: Aanduiden!

☐ Brakel	☐ Maarkedal
☐ Gavere	☐ Oudenaarde
☐ Geraardsbergen	☐ Ronse
☐ Herzele	☐ St-Lievens-Houtem
☐ Horebeke	☐ Wortegem-Petegem
☐ Kluisbergen	☐ Zingem
☐ Kruishoutem	☐ Zottegem
☐ Lierde	☐ Zwalm

Naam: _____

Adres: _____

Gemeente: _____

Telefoon (waar u overdag te bereiken bent): _____

Emailadres (nodig voor bevestigingsmail): _____

Datum: _____ Handtekening: _____

Streekeigen bomen & struiken

Bosplantsoen
Maat 50/80 cm

Hoogstam
2 à 3 meter hoog
Stamomtrek 6/8 cm

Nr	Naam	Aantal	Prijs	Bedrag	Aantal	Prijs	Bedrag
1	Beuk, <i>Fagus sylvatica</i>		0,60			9,50	
2	Boswilg, <i>Salix caprea</i>		0,50			/	
3	Bosroos, <i>Rosa Arvensis</i>		1,20			/	
4	Eenstijlige meidoorn, <i>Crataegus monogyna</i>		0,60			/	
5	Fladderiep, <i>Ulmus laevis</i> (1)		/			11,50	
6	Gelderse roos, <i>Viburnum opulus</i>		0,70			/	
7	Gewone esdoorn, <i>Acer pseudoplatanus</i>		0,50			10,50	
8	Gladde iep, <i>Ulmus minor</i> (2)		0,60			/	
9	Grauwe abeel, <i>Populus canescens</i>		1,00			15,00	
10	Haagbeuk, <i>Carpinus betulus</i>		0,60			12,00	
11	Hazelaar, <i>Corylus avellana</i>		0,60			/	
12	Hondsroos, <i>Rosa canina</i>		0,50			/	
13	Hulst, <i>Ilex aquifolium</i>		1,80			/	
14	Kleinbladige linde, <i>Tilia cordata</i>		0,60			13,00	
15	Lijsterbes, <i>Sorbus aucuparia</i>		0,50			10,50	
16	Okkernoot, <i>Juglans regia</i> (gezaaid, groot)		1,50			12,50	
17	Ratelpopulier, <i>Populus tremula</i>		1,00			12,50	
18	Rode Kornoelje, <i>Cornus sanguinea</i>		0,50			/	
19	Ruwe berk, <i>Betula pendula</i>		0,50			10,50	
20	Sleedoorn, <i>Prunus spinosa</i>		0,50			/	
21	Tamme kastanje, <i>Castanea sativa</i> (3)		0,70			11,00	
22	Veldesdoorn, <i>Acer campestre</i>		0,50			10,50	
23	Vogelkers, <i>Prunus padus</i>		0,50			11,00	
24	Vuilboom, Sporkehout, <i>Rhamnus frangula</i>		0,50			/	
25	Wilde Kardinaalsmuts, <i>Euonymus europaeus</i>		0,50			/	
26	Zachte berk, <i>Betula pubescens</i>		0,50			11,00	
27	Zoete kers, <i>Prunus avium</i>		0,50			11,00	
28	Zomereik, <i>Quercus robur</i>		0,70			12,50	
29	Zwarte els, <i>Alnus glutinosa</i>		0,50			9,50	
30	Taxus, Venijnboom, <i>Taxus baccata</i> (4)		1,30			/	
31	Wilde liguster, <i>Ligustrum vulgare</i> (4)		0,50			/	
32	Wollige sneeuwbal, <i>Viburnum lantana</i> (4)		0,80			/	
	Totaal A						

Klimplanten

Plantsoen in pot

Nr	Naam	Aantal	Prijs	Bedrag
33	Bergbosrank, <i>Clematis montana</i> (5)		4,00	
34	Blauwe regen, <i>Wisteria sinensis</i> (5)		7,60	
35	Bosrank, <i>Clematis vitalba</i>		4,50	
36	Bruidsluier, <i>Fallopia aubertii</i> (5)		3,50	
37	Klimop, <i>Hedera Helix</i>		0,90	
38	Vijfdelige wingerd, <i>Parthenocissus quinquefolia</i> (5)		3,60	
39	Wilde hop, <i>Humulus lupulus</i>		2,40	
40	Wilde kamperfoelie, <i>Lonicera periclymenum</i>		3,50	
41	Winterjasmijn, <i>Jasminum nudiflorum</i> (5)		4,50	
	Totaal B			

Fruitbomen

Halfstam
Stamomtrek 6/8
Vertakking op 1,40 m

Hoogstam
Stamomtrek 6/8
Vertakking op 2 m

Nr	Naam	Aantal	Prijs	Bedrag	Aantal	Prijs	Bedrag
	Appel, <i>Malus domestica</i>						
42	Cabarette (President van Dievoet)		8,50			12,00	
43	Court-Pendu Rouge		8,50			12,00	
44	Cox Orange Pippin'		8,50			12,00	
45	Essing		8,50			12,00	
46	Jacques Lebel		8,50			12,00	
47	James Grieve		8,50			12,00	
48	Joseph Mush		8,50			12,00	
49	Melrose		8,50			12,00	
50	Oogstappel (Transparente blanche)		8,50			12,00	
51	Ossekop		8,50			12,00	
52	President Roulin		8,50			12,00	
53	Reinette des Reinettes		8,50			12,00	
54	Schone van Boskoop (Goudernet)		8,50			12,00	
55	Streeping (Rambour d'Hiver)		8,50			12,00	
56	Winterbanana		8,50			12,00	
	Peer, <i>Pyrus communis</i>						
57	Beurre Alexander Lucas		9,00			12,50	
58	Beurré Hardy		9,00			12,50	
59	Calabasse Bosc		9,00			12,50	
60	Catillac		9,00			12,50	
61	Clapp's Favourite		9,00			12,50	
62	Comtesse de Paris		9,00			12,50	
63	Conférence		9,00			12,50	
64	Doyenné du Comice		9,00			12,50	
65	Dubbel Flip		9,00			12,50	
66	Jeanne d'Arc		9,00			12,50	
67	Jefkespeer		9,00			12,50	
68	Triomphe de Vienne		9,00			12,50	
69	Wijnpeer (Calabasse à la reine)		9,00			12,50	
70	Williams Bon Chrétien		9,00			12,50	
71	Winterkeizerin		9,00			12,50	
	Pruim, <i>Prunus domestica</i>						
72	Anna Späth		8,50			12,00	
73	Belle de Thuin		8,50			12,00	
74	Bleue de Belgique		8,50			12,00	
75	Mirabelle de Nancy		8,50			12,00	
76	Monsieur Hatif		8,50			12,00	
77	Prune de Prince		8,50			12,00	
78	Queen Victoria		8,50			12,00	
79	Reine Claude d'Althann		8,50			12,00	
80	Reine Claude d'Oullins		8,50			12,00	

- (1) Fladderiep: deze inheemse iep wordt enkel als hoogstam aangeboden omwille van zijn resistentie tegen de olmenziekte
 (2) Gladde iep: enkel geschikt in scheerhagen omwille van olmenziekte
 (3) Tamme kastanje als bosplantsoen: geschikt voor houtkanten (hakhoutbeheer)
 Tamme kastanje als hoogstam: geschikt als solitaire boom in de tuin en de boomgaard
 (4) Geschikt voor siertuin, niet voor landschappelijke aanplantingen
 (5) Niet inheems, geschikt voor siertuin, niet voor landschappelijke aanplantingen

Fruitbomen (vervolg)

Halfstam
Stamomtrek 6/8
Vertakking op 1,40 m

Hoogstam
Stamomtrek 6/8
Vertakking op 2 m

Nr	Naam	Aantal	Prijs	Bedrag	Aantal	Prijs	Bedrag
	Kers, <i>Prunus avium</i>						
81	Bigarreau Espéren (witte kraker)		8,50			12,00	
82	Bigarreau Napoleon		8,50			12,00	
83	Gelbe Knorpelkirsche		8,50			12,00	
84	Kordia		8,50			12,00	
85	Lindekers, Early Rivers		8,50			12,00	
86	Regina		8,50			12,00	
87	Schneiders späte Knorpelkirsche		8,50			12,00	
88	Noordkriek		8,50			12,00	
89	Brugse Kortsteel		8,50			12,00	
	Perzik, <i>Prunus persica</i>						
90	Amsden		12,00			18,50	
91	Broechemse		12,00			18,50	
92	Reine des Vergers		12,00			18,50	
93	Vaes Oogst		12,00			18,50	
	Overige						
94	Kweeper		11,50			18,50	
95	Moerbei		24,50			48,50	
96	Mispel		9,50			17,50	
	Totaal C						

Kleinfruit

Plantsoen 50-70 cm

Nr	Naam	Aantal	Prijs	Bedrag
	Frambozen, <i>Rubus idaeus</i>			
97	Tulameen (rode zomerframboos)		0,90	
98	Golden Bliss (witte herfstframboos)		0,90	
99	Autumn Bliss (rode herfstframboos)		0,90	
	Trosbessen, <i>Ribes rubrum/nigrum</i>			
100	Jonkheer van Tets (rood)		1,00	
101	Blanka (wit)		1,00	
102	Black Reward (zwart)		1,00	
	Kruisbessen, <i>Ribes uva-crispa</i>			
103	Hinnonmaki (rood)		1,50	
	Braambessen, <i>Rubus fruticosus</i>			
104	Loch Ness (doornloos, in pot)		4,00	
	Druif, <i>Vitis Vinifera</i>			
105	Boskoops Glorie (blauw)		5,50	
106	Roland (wit)		5,50	
	Totaal D			

Materiaal

Nr	Naam	Aantal	Prijs	Bedrag
107	Steunpalen 2m50 diam 6/8 gepunt		7,50	
108	Bindstrips - schakelband 53 cm		0,30	
109	Boomnet 60 cm hoog		0,30	
110	Boomspraaal 75 cm		0,60	
	Totaal E			

Natuurbeleving met de klas: waar naartoe?

Het bos in

In de herfst worden onze bossen omgetoverd tot een prachtig kleurenpalet, vol typische herfstgeuren en –vruchten. Stevig genieten van al die rijkdom is de boodschap! Scholen kunnen bij RLVA (gratis) bosrugzakjes ontlenuen om het bos in al zijn herfstglorie te ontdekken. 'Harry Herfst' neemt je mee op avontuur. Naast de leidraad omvat het pakket ook een bundel met doe-opdrachten en het benodigde materiaal.

<http://www.rlva.be/bosrugzak.html>

De poel in

Twee goed uitgeruste poelenkoffers, voorzien van het nodige materiaal om een poel vol leven beter te leren kennen, staan voor je klaar bij RLVA. Prima voor een herfstactiviteit maar vergeet je zeker ook niet in de lente volledig te laten onderdompelen! De poel bruist dan van het (nieuwe) leven.

Maak eens een vergelijkende tabel ...

<http://www.rlva.be/poelen.html>

De boer op

Welkom in de wereld van Pierlepijn! Het Pierlepeinnetwerk, bestaande uit 19 actieve Oost-Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven, zwaait de boerderijpoorten en schuift de serre-deuren wagenwijd open voor een origineel boerderijbezoek. Een beklijvende belevenis waar heel wat te ontdekken valt: een fijn onthaal, een leerrijke rondleiding, onvergetelijke doe-momenten, een lekker hoevesmullertje, ...

<http://www.pierlepein.be/>

Op pad met een gids

Wie graag met een natuurgids de natuur in trekt met de klas kan hiervoor terecht bij het RLVA. Een natuurgids geeft je uitleg bij wat groeit, bloeit, kruipt, zoemt, fluit of vliegt. Een anderhalf tot twee uur durende activiteit kan voor 38 euro. Scholen binnen het werkingsgebied van het RLVA betalen slechts de helft. Groepen tot maximum 25 personen.

<http://www.rlva.be/natuurgids.html>

Natuurbelevingsvrienden in een woonzorgcentrum

Ouderen en kinderen zijn een super matching. Trek er met je klas op uit om samen met ouderen volop de natuur te beleven. Durf een woonzorgcentrum aan te spreken en beleef samen de natuur, stralende gezichten verzekerd! Een set Groene Gereedschapskoffers met aangepast materiaal staat voor je klaar op 3 plaatsen in de Vlaamse Ardennen.

Meer info op: **<http://www.rlva.be/nfccfn.html>**

Natuur beleven op maat

De Vlaamse Ardennen hebben enkele Natuur- en MilieuEducatieve (NME-) centra waar je met jouw klas terecht kunt voor boeiende activiteiten op maat.

Neem zeker eens een kijkje bij hun aanbod!

NEC De Helix, Grimminge – Geraardsbergen: **www.dehelix.be**

PNEC De Kaaihoeve, Meilegem – Zwalm: **www.dekaaihoeve.be**

NEC De Pastorie, Zonnegem – Sint-Lievens-Houtem:

www.sint-lievens-houtem.be/?m=p1&page=slh&id=85

foto: B.V.

foto: B.V.

foto: B.V.

Knotteam(s) in de Vlaamse Ardennen

Jouw bomen geknot?

Heb jij knotbomen in je weide staan die wel een kapbeurt kunnen gebruiken (takken van minstens 4 jaar), maar zie je het niet zitten om dat zelf te doen? Gespecialiseerde knotteams komen gratis jouw bomen knotten in ruil voor het brandhout. Tegen een vooraf afgesproken vergoeding kan desgewenst ook het resthout opgeruimd worden.

Vraag vrijblijvend inlichtingen via **landschapsloket@rlva.be** of op het nummer **055/20.72.65**.

foto: B.V.

Versterk jij onze knotteams?

Wil je zelf de handen uit de mouwen steken en als vrijwilliger bomen knotten in ruil voor het brandhout? Schrijf je dan in bij onze knotteams! Vorig jaar hebben ze samen bijna 250 knotbomen geknot!

RLVA voorziet in een opleiding, stemt vraag en aanbod op elkaar af, organiseert een jaarlijkse bijeenkomst voor de knotters en doet het verdere werk achter de schermen. Jij als knotter voorziet jezelf van het nodige materiaal (zaagbroek, zaagschoenen, helm met gehoorbescherming, kettingzaag, biobenzine en bio-olie, handschoenen, ...) en voert het werk uit op het terrein.

De eerstvolgende opleiding gaat door op **zaterdag 16 november**. Enkel wie de geschikte opleiding gevolgd heeft kan deel uitmaken van de knotteams. Wie een getuigschrift kan voorleggen van een opleiding 'knotten' of 'veilig werken met een kettingzaag', is vrijgesteld om de opleiding te volgen.

Neem vrijblijvend contact op via **landschapsloket@rlva.be** of op het nummer **055/20.72.65**.

Leaderproject mogelijk dankzij het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland.

Fruitbomen snoeien

Op de snoeidemonstraties legt een ervaren snoeier je de basisprincipes uit van het snoeien van fruitbomen. Op enkele uren tijd krijg je de nodige praktische informatie en een syllabus waarmee je zelf aan de slag kunt om je eigen bomen te snoeien. Niet te veel theorie, maar duidelijk uitgelegd in de praktijk van de hoogstamboomgaard. Er zijn vier snoeidemonstraties gepland, telkens op zaterdag van 14u tot 17u: op 23 november in Zottegem, op 14 december in Ronse, op 8 februari in Kluisbergen en op 8 maart in Herzele.

Inschrijvingen graag ten laatste 8 werkdagen voor de demodag via **info@rlva.be** of op **055/20.72.65**. Deelname aan de snoeidemo kost 5 euro per persoon voor inwoners van het Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen, 10 euro per persoon voor wie niet in het Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen woont. Je inschrijving is pas definitief na overschrijving. Voorzie aangepaste kledij en schoeisel.

foto: B.V.

CURSUS creatief met snoeihout

Een tweedelige cursus leert je hoe je op een creatieve manier je snoeihout kunt verwerken. Tijdens de theorieles bespreken we kort een aantal snoeitechnieken en gaan we dieper in op het geschikte materiaal en verschillende voorbeelden van verwerking van snoeihout. Bij de praktijkles gaan we in groepjes aan de slag: versnipperen, opzetten van blad- en snipperwal, takkenwal en takkenril, vlechten met hout van afsluiting of zitcirkel komen aan bod.

Deelnemen kost 10€ per persoon, inclusief cursustekst. Inschrijven (maximaal 26 deelnemers) graag ten laatste 14 oktober via **info@rlva.be** of op **055/20.72.65**. Je inschrijving is pas definitief na overschrijving. De eerste les vindt plaats op woensdag 23 oktober van 19u30 tot 22u in Oudenaarde. De praktijkles vindt plaats op zondag 3 november van 9 tot 12 u in Zingem. Meer details ontvang je bij inschrijving.

foto: B.V.

SPEELnatuur

De zes winnaars van de wedstrijd speelnatuur zijn bekend!

De vele bomen en struiken die elk jaar tijdens onze boomplantactie aangeplant worden zorgen er voor dat de Vlaamse Ardennen er jaar na jaar een beetje groener uitzien. En dat is mede dank zij jou! Ook de opbrengst van die boomplantactie komt de natuur rechtstreeks ten goede, bijvoorbeeld via nieuwe projecten. Zo konden scholen en jeugdbewegingen dit jaar, door het uitwerken van een stukje SPEELnatuur op hun terrein, elk 400 euro in de wacht slepen om hun omgeving groener en aantrekkelijker te maken.

Een vakkundige jury selecteerde zes winnaars die aan de slag kunnen om hun SPEELnatuurdroom voor een stuk te verwezenlijken: BSGO De Keimolen uit Kruishoutem; Freinetschool De Vier Tuinen uit Ename (Oudenaarde); Buitenschoolse opvang Stekelbees uit Letterhoutem (Sint-Lievens-Houtem); Chiro Sint-Martinus uit Velzeke (Zottegem); VBS De Regenboog uit Zingem en de Bernadet-school uit Zottegem. In de komende maanden zullen deze zes projecten in nauwe samenwerking met RLVA vaste vorm krijgen.

foto: B.V.

foto: B.V.

Scharrelkids in het Voedselbos voor gezinnen

Zin om samen met je kinderen spannende dingen te beleven in de natuur dicht bij huis? Nood aan extra ideeën om de tuin speelser en natuurlijker in te richten? Benieuwd waarom dat zo belangrijk is? En hoe maak je kinderen daar enthousiast voor?

Ga met ons mee op ontdekkingsreis in het Voedselbos en krijg antwoord op al die vragen! De dag sluiten we af met een kampvuur. Voor (groot)ouders met kinderen tussen de 4 en 12 jaar.

Praktisch: Woensdag 9 oktober of zaterdag 16 oktober van 14u tot 18u in het Voedselbos in Nokere (Kruishoutem). Handig, maar niet noodzakelijk: een loepje, insecten- of confituurpotje en een zaklamp. Wel noodzakelijk: gemakkelijke (speel)kleding voor iedereen. Kostprijs: 5 euro voor het hele gezin. Info en inschrijven: Ann D'heedene, ann.dheedene@c-v-n.be of **050/82.57.26**. Meer info vind je ook op www.facebook.com/speelnatuurvlaamseardennen en op www.c-v-n.be/nl/scharrelkids_124.aspx

Leaderproject mogelijk dankzij het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland.

Speelnatuur in jouw tuin

Wil je zelf een avontuurlijke speelhoek in je tuin? Dan kies je best doornloze planten die tegen een stootje kunnen zoals wilg, hazelaar, gewone vlier, spork, wollige sneeuwbal, liguster of kornoelje. Scharrelkids kunnen er naar hartenlust op safari trekken en ook vogels en vlinders zullen je dankbaar zijn.

Ontdek de vallei van de Maarkebeek - Zondag 20 oktober

Op zondag 20 oktober stelt de Maarkebeekvallei haar 'deuren' open. Drie openluchtactiviteiten laten je kennis maken met het valleigebied en de realisaties binnen het project 'Gestroomlijnd Landschap'. Doorlopend kan je van 10u tot 18u terecht op het Etikhoveplein in Maarkedal voor een infomarkt, mobiele fruitpers (zie pagina 4), bar en tentoonstelling.

Trage wegenwandeling met fotozoektocht (7km, ±2u)

Tijdens een uitgestippelde wandeling met fotozoektocht ontdek je het landschap van de Maarkebeek en de Nederaalbeek. Hier wordt werk gemaakt van waterberging, natuurontwikkeling, veilige trage wegen en speelgroen. Vrij vertrek tussen 10u en 16u (Etikhoveplein, Maarkedal). Om 14 uur start een geleide wandeling.

Sportieve fietstocht (33km, ±2,5u)

De fietsroute leidt je door het kenmerkende landschap van de Maarkebeekvallei en brengt je langs recente terreinrealisaties. Vrij vertrek tussen 10u en 15u30 (Etikhoveplein, Maarkedal). Om 10u30 geeft Filip Meirhaeghe, schepen van jeugd, sport en financiën het officieel startschot.

Gegidste boswandeling in de Maarkebeekvallei

Een boswandeling met aansluitend aperitief op het Etikhoveplein. Afspraak om 9u30, plaats van afspraak vind je op www.oost-vlaanderen.be/gestroomlijndlandschap.

Alle info:

maja.verbeeck@oost-vlaanderen.be,
www.oost-vlaanderen.be/gestroomlijndlandschap

Gestroomlijnd Landschap is een project van provincie Oost-Vlaanderen in samenwerking met gemeente Maarkedal, stad Oudenaarde, Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen, Bosgroep Vlaamse Ardennen tot Dender, de Vlaamse Landmaatschappij, het Agentschap voor Natuur en Bos en Toerisme Vlaamse Ardennen.

foto: B.V.

foto: M.V.

Win je eigen gids (2x)
voor de Vlaamse Ardennen

foto: B.V.

'Parallel vzw' en 'Vlaamse Ardennen Extra' zijn twee organisaties die topgidsen verenigen waarmee je de regio kunt ontdekken en die we hier graag aan je voorstellen. We vroegen hen naar een woordje uitleg over hun aanbod:

Alain Goublomme van '**Vlaamse Ardennen Extra**': "Ons tienledig gezelschap uit de buurt van Ronse, Oudenaarde, Geraardsbergen en Zottegem wil anderen laten kennismaken met deze regio vol legendes, stemmen, geuren en smaken. De gidsen van Vlaamse Ardennen Extra zijn stuk voor stuk gidsen met een extra en brengen je naar de leukste culinaire en panoramische plekjes uit de streek. Of je het nu wil hebben over kunst, textiel, molens, tapijten, religie, bijgeloof, Ronde van Vlaanderen, mattentaarten of de mythische Muur, ... Te voet, per fiets of met de bus... Een keuze uit het vast aanbod of een toer à la carte, het kan allemaal ..."

Meer info: www.gidsenvlaamseardennen.be

"Wij zijn een vereniging van erkende regiogidsen Vlaamse Ardennen." Vertelt ons Leen Eynikel van **Parallel vzw**. "We organiseren maandelijks lezingen "parallel" aan erfgoedwandelingen, fietstochten, daguitstappen of bezoeken aan tentoonstellingen waarbij het erfgoed van de Vlaamse Ardennen centraal staat. We maken ook plaats voor gastronomische ontdekkingen zoals kookworkshops met streekproducten, brouwerijbezoeken of bezoeken aan kunstenaarsateliers ... We staan open voor individuele bezoekers, maar bieden ook maatwerk aan voor bedrijven, verenigingen en andere organisaties. Onze gidsen staan voor professionaliteit. Bezoekers aan de mooiste Vlaamse regio verdienen immers het allerbeste."

Meer info: www.parallelvzw.be

Maak twee maal kans op een rondleiding naar keuze uit het aanbod van deze twee verenigingen!

Doe mee aan onze wedstrijd door een email te sturen naar wedstrijd@rlva.be (maximaal 1 deelname per emailadres, deelnemen kan tot en met zondag 20 oktober). Veel succes!

PARALLEL | vzw

Colofon

Uitgave: Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen vzw

Oplage: 104.000 expl.

V.U. : Dirk Otte

Layout en Druk : Thoverkracht NV

Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen

Veemarkt 27, 9600 Ronse

Tel: 055/20.72.65 fax: 055/20.61.87

info@rlva.be - www.rlva.be

Rekeningnr: BE 2300 1229 1252 91

Foto's: Dorien Pelckmans, Ann Sels (RLSD), Bart Vancoppenolle, RISD museum, Maja Verbeeck.